

Samarbeta med KTH

Förutsättningar för uppdrags-
och samverkansforskning

Ett plus ett blir tre

Det är kärnan i all samverkan där ett samspel mellan två eller flera parter leder till något nytt som gagnar och inspirerar samtliga inblandade. Samverkan är inte bara en del av vårt uppdrag som Sveriges största tekniska lärosäte. Det är en del av vårt blodomlopp och vår historia.

Ingenjörskonst från KTH parat med svensk industrinäring som utvecklades i början av 1900-talet till stora, globala företag lade grunden för det samhälle vi ser i dag.

I en komplex värld är behovet om möjligt ännu större av kunskaps- och erfarenhetsutbyten inom forskning. För att möta de stora samhällsutmaningar vi står inför krävs ny kunskap och innovation. Förmågan att bidra till lösningar blir starkare när vi möts och lär av varandra.

Ett växelspel mellan vetenskaplig excellens och ett företags eller en organisations verklighet och verksamhet kan ha avgörande betydelse för att skapa en kompetens- eller verksamhetsutveckling på kort eller lång sikt. Listan över KTH:s samarbeten kan göras lång inom såväl samverkans- som uppdragsforskning inom alltifrån livscykelanalyser till AI och maskininlärning – bara för att ge några exempel ur vår breda kunskapsportfölj.

I mötet och samverkan läggs en grogrund för goda idéer, gedigna gemensamma satsningar och innovationer.

Välkommen!

Samverka med forskare

Tillsammans med KTH kan ditt företag eller din organisation på ett lättillgängligt sätt utveckla sin kunskapsbas och samtidigt ta del av våra forsknings- och innovationsmiljöer, framförallt genom samverkansforskning, centrumbildningar och uppdragsforskning.

KTH välkomnar samarbeten inom forskning då det främjar såväl det egna vetenskapliga arbetet och undervisningen vid universitetet som spridandet av kunskap till nytta för samhället.

För att universitetet ska kunna ingå samarbeten krävs att dessa har vetenskapligt värde, ligger i linje med universitetets övergripande uppdrag, att samarbetet präglas av kvalitet, transparens och tydlighet och att de följer gällande lagar, riktlinjer och etis-

ka principer vid universitetet. Universitetet månar om att samarbetena inte rubbar marknadskonkurrens, allmänhetens förtroende för universitetet eller inskränker universitetets möjligheter att bedriva forskning och utbildning. Alla samarbeten förutsätter skriftliga avtal.

Inom forskningen finns det två möjliga samarbetsformer, uppdragsforskning och samverkansforskning. Eftersom de legala förutsättningarna är olika är det nödvändigt att i diskussioner om eventuella samarbeten vara tydlig med vilken form som avses.

Uppdragsforskning

Företag och organisationer med behov av mer fokuserad resultatutveckling kan genomföra specifika studier eller utveckla sin kunskapsbas i form av uppdragsforskning. Forskningen finansieras helt eller delvis av näringslivet och syftar till att vetenskapligt granska, analysera och utveckla en specifik problemställning. Slutprodukten är nya forskningsresultat som du som upp-

dragsgivare kan kommersialisera och implementera i din verksamhet.

Samverkansforskning

Att delta i forskningssamverkansprojekt är ett effektivt sätt att ta del av kunskapsfronten inom ett relevant ämnesområde. Både för att utveckla sin egen kunskapsbas och för att få tillgång till nya resultat. I projekten ingår såväl industriföretag, kommuner och landsting som andra universitet och högskolor. Projekten utgör en avgränsad forskningsmiljö och drivs utifrån en förutbestämd projektplan med tydliga mål och leveranser. Ditt företag kan antingen delta aktivt i forsknings- och utvecklingsarbetet eller bidra med problemställningar och kravspecifikationer.

Research Support Office är KTH:s kontaktpunkt för forskningssamverkan med universitet och högskolor, forskningsinstitut, näringsliv och offentliga aktörer. [Research Support Office](#)

Uppdragsforskning jämfört med samverkansforskning

	Uppdragsforskning	Samverkansforskning
Projekttyp	Uppdragsgivaren "äger" forskningsfrågan.	Forskningsfråga av gemensamt intresse för parterna.
Finansiering	Uppdragsgivaren står för hela projektkostnaden enligt principen om full kostnadstäckning.	Samtliga involverade parter bidrar. Betalningar kan ske till lärosätet men då som ekonomiskt bidrag.
Publicering	Universitetet förbehåller sig rätten att publicera resultaten.	Universitetet förbehåller sig rätten att publicera resultat som universitetspersonal varit delaktiga i att ta fram.
Rättigheter	Uppdragsgivaren kan ges ägande över eller långtgående rättigheter till resultaten. Lärosätet förbehåller sig rätten att nyttja resultaten i fortsatt egen akademisk verksamhet (forskning och undervisning).	Ägandet av resultat genererade av universitetet kvarstår hos forskaren. Forskarens överlåtelse eller licens förutsätter tillkommande marknadsmässig ersättning.

Uppdragsforskning

Uppdragsforskning innebär att universitetet genomför forskning på uppdrag från annan.

Universitetet är skyldigt att ta ut en avgift för uppdraget som helt täcker universitetets kostnader för projektet – full kostnadstäckning. Det finns inga formella hinder mot att uppdragsgivaren övertar ägandet till resultaten av uppdraget men i vissa fall är det tillräckligt med nyttjanderätter. Uppdragsgivaren och den ansvariga forskaren ska komma överens om samt reglera frågan i uppdragsforskningsavtalet som tecknas mellan uppdragsgivaren och universitetet innan arbetet påbörjas.

Spridning av forskningsresultat

Uppdragsforskning ska medföra forskningsnytta för universitetet, vilket i regel innebär att resultaten ska kunna publiceras och presenteras i akademiska sammanhang och komma fortsatt forskning och undervisning till nytta. Universitetet är månt om att detta sker under kontrollerade former och med beaktande av eventuell sekretess liksom att uppdragsgivaren bereds möjlighet att skydda resultat innan offentliggörande. Därför erbjuder universitetet regelmässigt att resultaten inte sprids utan att uppdragsgivaren först informerats och har beretts möjlighet att senarelägga spridningen en rimlig tid, vanligtvis 90 dagar från det att uppdragsgivaren informerats, så att uppdragsgivaren kan söka imma-

terialrättsligt skydd, såsom patent.

Processen för detta ska vara reglerad i uppdragsforskningsavtalet. För ytterligare information om universitetets möjligheter att hemlighålla information, se avsnittet Sekretess nedan.

Forsknings- och utvecklingsresultat

Universitetet utför sina forskningsuppdrag med den omsorg och noggrannhet som följer av att vara en framstående forskningsorganisation. Eftersom forskning till sin natur är en experimentell verksamhet har universitetet inte möjlighet att lämna garantier för att vissa forskningsresultat uppnås, dess kommersiella användbarhet eller att utvecklingsresultat inte är i konflikt med någon befintlig immaterialrätt.

Samverkansforskning

Samverkansforskning innebär att universitetet bedriver forskning med en eller flera andra, exempelvis företag, andra universitet och/eller institut.

Inom samverkan bidrar parterna med resurser i form av till exempel ekonomiska medel, material och befintlig kunskap. Då samverkansforskning inte innebär full kostnadstäckning för universitetet får samverkan inte medföra att samverkanspartner erhåller rätt till bakgrundkunskap eller resultat som genererats vid universitetet med mindre än att separat och marknadsmässig ersättning utgår för detta. Eftersom universitetet omfattas av EU:s statsstödsregler kan ett felaktigt erhållande

av sådana rättigheter anses som otillåtet statsstöd, vilket till exempel kan medföra återbetalningsskyldighet för samverkansparten för stödet som mottagits.

Samverkansavtal för reglerat nyttjande av forskningsresultat

Samverkansforskning ska medföra forskningsnytta och därför förbehåller sig universitetet alltid möjligheten att kunna publicera resultaten liksom att dessa kan nyttjas i fortsatt forskning och undervisning. Detta gäller även när resultat framtagna vid universitetet övertas av en samverkanspartner eller det finns möjlighet för en samverkanspartner att överta eller på annat sätt nyttja resultaten. Universitetet är dock månt om att spridande av resultat sker med beaktande av eventuell sekretess och samarbetspartners intresse av att resultatet skyddas innan det offentliggörs. Därför

accepterar universitetet regelmässigt att spridande inte sker utan att samarbetsparterna först informerats och, vid behov, beretts möjlighet att senarelägga spridningen en rimlig tid, vanligtvis 90 dagar från det att samverkansparten informerats, så att samverkansparten kan söka immaterialrättsligt skydd, såsom patent. Processen för detta ska vara reglerad i samverkansavtalet. För ytterligare information om universitetets möjligheter att hemlighålla information, se avsnittet Sekretess, nedan.

Det kan noteras att universitetet inte är behörigt att teckna avtal som kan medföra skadestånd för staten av obegränsad storlek och därför behöver samverkansavtal innehålla rimliga skadeståndsbegränsningar.

Kompetenscentra

Vid KTH:s centrum bedrivs forskning inom framför allt nya ämnesområden. Forskningen bedrivs ofta i samverkan med industri- och näringslivsparter samt organisationer, myndigheter eller andra parter, t.ex regionen eller staden.

Ett centrum är oftast knutet till en viss skola/avdelning, men bedriver forskningen självständigt. En utsedd föreståndare leder centrumet operativt och rapporterar till en styrgrupp där parterna är representerade. I de flesta centra finns ett nära samarbete med industrin och i flera fall är också centrum samarbetsorgan mellan KTH och andra universitet inom ett forskningsområde.

[KTH:s centrumbildningar](#)

Läraryndantaget

Vid svenska universitetet tillämpas det så kallade läraryndantaget som finns i lagen (1949:345) om rätten till arbetstagarers uppfinningar. Läraryndantaget går ut på att lärare som är anställda vid svenska lärosäten är undantagna från den rätt arbetsgivare annars har att bli ägare till uppfinningar som arbetstagarer tar fram i tjänsten. Genom sedvana har läraryndantaget kommit att omfatta mer än bara uppfinningar och KTH tillämpar läraryndantaget brett. I praktiken innebär detta att en forskare anställd vid ett universitet äger rätten till de flesta av sina arbetsresultat så länge inget annat överenskommit.

Separat avtal mellan samarbetspart och forskare

Ovan innebär att universitetet, i de fall där resultat behöver tillgängliggöras för en samarbetspart, separat kommer överens med forskaren om att denna lämnar licens till samarbetsparten på det sätt som framgår av avtalet mellan universitetet och samarbetsparten för att forskningsprojektet ska kunna genomföras. Vid överföring av resultat för kommersiell användning behöver samarbetsparten ingå separat avtal med forskaren.

Sekretess

Som myndighet ska universitetet följa Offentlighetsprincipen och huvudregeln är att all information är allmän. Universitetet kan därför inte tillämpa sekretess i vidare utsträckning än vad som följer av svensk lagstiftning, främst offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Offentlighets- och sekretesslagen innehåller regleringar om just uppdragsforskning och samverkansforskning. Värt att notera är att lagstiftaren ansett att uppdragsgivarens/samarbetspartens ("den enskildes") förväntan av att viss information hemlighålls vid universitetet ("myndigheten") är relevant vid universitetets bedömning av om uppgifterna omfattas av sekretess. Då universitetets beslut om detta kan överklagas är det svensk domstol

som ytterst avgör om viss information omfattas av sekretess.

Uppdragssekretess anges på följande sätt i offentlighets- och sekretesslagen (OSL 31:12):

Sekretess gäller för uppgift som avser provning, bestämning av egenskaper eller myckenhet, värdering, vetenskaplig, teknisk, ekonomisk eller statistisk undersökning eller annat sådant uppdrag som myndigheten utför för en enskilds räkning, om det måste antas att uppdraget har lämnats under förutsättning att uppgiften inte röjs. /.../ För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Hos universitet och högskolor gäller sekretessen dock i högst tio år. Hos Patent- och registreringsver-

ket gäller sekretessen i högst femtio år.

Samverkanssekretessen anges på följande sätt i offentlighets- och sekretesslagen (OSL 24:5):

Sekretess gäller hos universitet och högskolor för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat som har lämnats eller kommit fram vid sådan forskning som efter överenskommelse bedrivs i samverkan med en enskild, om det måste antas att den enskilde har deltagit i samverkan under förutsättning att uppgiften inte röjs. /.../ För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tio år.

Övriga avtal

Det finns ett antal avtalstyper som ofta förekommer i nära anslutning till uppdragsforskning och samverkansforskning. Det kan t.ex. röra sig om olika typer av sekretessavtal (Confidentiality Agreements och Non-Disclosure Agreements), avtal om materialöverföringar (Material Transfer Agreements), personuppgiftsbiträdesavtal (Data Processing Agreements) och icke-bindande avsiktsförklaringar (Letter of Intent och Memorandum of Understanding).

Det avgörande för vad ett avtal ska innehålla och hur avtalet ska hanteras är de faktiska omständigheterna, och inte vad parterna valt att kalla avtalet. Varken uppdragsforskning eller samverkansforskning bör bedrivas under någon av föregående uppräknade avtal. Reglering bör i första hand ske genom uppdragsforskningsavtal respektive samverkansforskningsavtal och med sådant innehåll som framgår under tidigare rubriker.

KTH Innovation

KTH Innovation är en avdelning som ger anställda och studenter vid KTH stöd vid kommersialisering. Här arbetar bl.a. affärsutvecklingscoacher och specialister inom immaterialrätt (IP) med mångårig erfarenhet av att ta teknikbaserade resultat och idéer till marknaden. KTH Innovations roll är att hjälpa forskare och studenter att definiera, utvärdera och utveckla forskningsresultat och affärsidéer så att så många som möjligt kan möta markna-

den. I vissa fall sker detta genom att ta produkter eller tjänster till marknaden genom att starta bolag för kommersialisering i egen regi, i andra fall genom att licensiera eller sälja immateriella rättigheter (IPR) till existerande företag och organisationer. Detta är en gratis tjänst och KTH Innovation tar inget ägande i de idéer som stötts.

Kontakta KTH Innovation på innovation@kth.se

KTH Holding

Holdingbolagets roll i samverkan

Universitetet har ett holdingbolag, KTH Holding. Det kan agera ägare eller förvaltare av forskningsresultat i de fall där det anses olämpligt eller opraktiskt att upphovspersonerna har denna roll. KTH Holding är därvid mottagare av forskningsresultat till dess att dessa kunnat överföras till en samarbetspart eller på annat sätt upplåtas i samband med ett forskningsprojekt. Detta sker

främst i forskningscentra eller större forskningsprojekt med flera parter där denna lösning bedöms kunna förenkla hanteringen av forskningsresultat framtagna vid universitetet. För att denna lösning ska kunna tillämpas krävs att det finns finansiering av därmed uppkomna kostnader vid Holdingbolaget, till exempel genom projektbudgeten eller som en avgift från licens- eller överlåtelseavgifter.

Kontakt

Som samarbetspartner till KTH för du en dialog om samarbeten i första hand med din kontakt vid KTH. Allmänna frågor kan besvaras av [KTH Research Support Office](#).

Mer information om samverkan med KTH:
www.kth.se/samverkan